

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně **Mgr. J. P.**, zastoupené Mgr. Pavlem Šmídem, advokátem se sídlem Brno, Jaselská 23, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, za účasti osob zúčastněných na řízení 1) **M. Ř.**, 2) **J. Ř.**, 3) **Obce Dolní Věstonice**, se sídlem Dolní Věstonice 67, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2010, č. j. 29 Ca 110/2008 - 136, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se p ř i z n á v á** odkladný účinek ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2010, č. j. 29 Ca 110/2008 - 136. Až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Městského úřadu Mikulov ze dne 10. 10. 2007, č. j. STU/070794/25/00/ALEL/005, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 3. 2008, č. j. JMK 20784/2008, sp. zn. JMK 5140/2005/OÚPSŘ, jimiž bylo žalobkyni nařízeno odstranění stavby „Sklad zahradního nářadí“ na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Mikulov ze dne 10. 10. 2007, č. j. STU/070794/25/00/ALEL/005, bylo žalobkyni nařízeno odstranění stavby „Sklad zahradního nářadí“ na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X, provedené bez stavebního povolení. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný svým rozhodnutím ze dne 19. 3. 2008, č. j. JMK 20784/2008, sp. zn. JMK 5140/2005/OÚPSŘ, sp. zn. JMK 5140/2005/OÚPSŘ (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Mikulov potvrdil. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. Krajský soud usnesením ze dne 23. 2. 2009, č. j. 29 Ca 110/2008 - 19, přiznal žalobě odkladný účinek. Rozsudkem ze dne 24. 8. 2010, č. j. 29 Ca 110/2008 - 136, pak žalobu zamítl.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu brojila žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností. Následně doručila zdejšímu soudu návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který posléze doplnila dalším podáním. Stěžovatelka uvedla, že ve věci pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby „Skladu zahradního náčiní“ již bylo na návrh oprávněného vydáno Okresním soudem v Břeclavi usnesení ze dne 15. 10. 2010, č. j. 15 E 159/2008 - 8, kterým byl nařízen výkon tohoto rozhodnutí. Proti tomuto usnesení stěžovatelka podala odvolání z důvodu neurčitě stanoveného obsahu a rozsahu předmětu výkonu rozhodnutí. Stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti opřela především o tvrzení, že může nastat situace, kdy bude kasační stížnosti vyhověno, nicméně předmětná stavba již bude odstraněna; v tom spatřuje bezprostředně hrozící újmu jejím právům. Dále uvedla, že přiznání odkladného účinku může mít dopady toliko do práv obce, na jejímž pozemku stavba stojí; nejde přitom o dopad nepřiměřený. Naopak pokud by byla stavba odstraněna a posléze by bylo deklarováno, že byla odstraněna v rozporu se zákonem, znamenalo by to zásah do vlastnického práva stěžovatelky. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není rovněž dle stěžovatelky v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatelka považuje za nutné, aby před odstraněním stavby bylo postaveno na jisto, zda byla předmětná stavba dodatečně povolena či nikoliv.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedly, že návrh stěžovatelky je v rozporu s veřejným zájmem. Předmětná stavba je postavena na pozemku, který není ve vlastnictví stěžovatelky a má sloužit jako veřejná místní komunikace. Ve veřejném zájmu je, aby pozemek sloužil k účelu, ke kterému je určen, což vzhledem k umístění stavby není možné. V návrhu stěžovatelky spatřují snahu protahovat řízení.

Osoba zúčastněná na řízení 3) ve svém vyjádření uvedla, že je předmětná stavba nepochybně postavena na cizím pozemku bez souhlasu jeho vlastníka, proto není dán žádný důvod, proč by měl být kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) platí, že *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze odkladný účinek přiznat, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.*

Předně je třeba upozornit na mimořádnou povahu institutu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pro ojedinělé a výjimečné případy.

Nejvyšší správní soud dále podotýká, že nenahraditelná újma, která by stěžovatelce při respektování právního názoru rozsudku krajského soudu mohla vzniknout, a jež je základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.), musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>).

Nejvyšší správní soud po zvážení argumentů stěžovatelky dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. jsou naplněny.

Nařízení odstranění stavby představuje typický případ, kdy by neprodlený výkon rozhodnutí mohl pro stěžovatelku znamenat nenahraditelnou újmu, která je nevratná a kterou by nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím kasačního soudu ve prospěch stěžovatelky. Pokud by výkonem uvedeného rozhodnutí byla stavba skutečně fakticky odstraněna, nemělo by již rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé žádný reálný význam a nemohlo by stěžovatelce poskytnout jinou než pouze hypotetickou ochranu. Hrozba vzniku nenahraditelné újmy stěžovatelce je zesílena o to více, že vykonávací řízení za účelem odstranění stavby již bylo na návrh oprávněného Města Mikulov zahájeno a bylo vydáno rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí, proti kterému se stěžovatelka odvolala. Z dosavadního průběhu řízení pak nevyplynuly žádné skutečnosti, které by svědčily ve prospěch závěru, že by se přiznání odkladného účinku dotklo konkrétních práv třetích osob anebo by jím byl dotčen veřejný zájem. Argumentace osob zúčastněných na řízení 1) a 2) o tom, že pozemek, na němž stavba stojí, má být užíván v souladu se svým účelem, tedy jako veřejná místní komunikace, nelze považovat za tvrzení svědčící tom, že by se přiznání odkladného účinku dotklo jejich práv nebo bylo v rozporu s veřejným zájmem; jejich argumentace se nese jen v obecné rovině a nijak neuvádí konkrétní práva, která by byla přiznáním odkladného účinku dotčena.

Podmínky vymezené v § 73 odst. 2 s. ř. s. byly tudíž splněny, a proto Nejvyšší správní soud využil dobrodiní zákona a odkladný účinek kasační stížnosti přiznal. K tomu se dále připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj nikterak předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Podoba výroku tohoto usnesení vychází ze skutečnosti, že „odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo“. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6.12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb.). V citovaném usnesení je taktéž uvedeno, že „je nutné v těchto výjimečných situacích (pozn.: když jsou naplněny podmínky dle § 73 odst. 2 s. ř. s.) po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky správního rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu,

aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími veřejné správy“ Nejvyšší správní soud, veden závěry výše citovaného usnesení, tedy vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem účinky rozhodnutí o odstranění stavby včetně napadeného rozhodnutí žalovaného.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu